NAKlap

2019. JANUÁR
VII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

Hatályba léptek a földforgalmi és a versenyképességi törvény módosításai
■ 5. oldal

Határozott lépések a mezőgazdasági vízgazdálkodás területén

■ 12. oldal

Nem azonosak a marhahús-előállítási feltételek
■ 7. oldal

Több mint egymilliárd forint a tanyák fejlesztésére
■ 8. oldal

Fontos nem felélni, hanem fejlesztésre költeni a támogatásokat
■ 18. oldal

Tartalomjegyzék

4. A tartós tejekkel folytatódik az élelmiszerek áfacsökkentése • Új országos alelnöke van a kamarának • Termékadó terheli a pálinkát is
5. Hatályba léptek a földforgalmi és a versenyképességi törvény módosításai
6. Lezajlott a szaktanácsadók 2018. évi megreformált alapképzése
7. Nem azonosak a marhahús-előállítási feltételek
8. Több mint egymilliárd forint a tanyák fejlesztésére • Előrelépések a tisztességtelen kereskedelem visszaszorításáért
9. Kevesebb a halálos kimenetelű munkabaleset • Meghatározó jelentőségű kereskedelmi megállapodás Japánnal
10. Kapacitáskihasználtság egyes élelmiszeripari ágazatokban
11. Kockás füzettől a robottraktorokig
12. Határozott lépések a mezőgazdasági vízgazdálkodás területén
13. Bírságmentesen lehet legalizálni a kutakat
14. Az is gond, ha nincs, de az is, ha sok van belőle
16. Erdőgazdálkodás szabályozásának változásai III. – Erdőgazdálkodási tevékenységek
17. Meg kell védeni az ágazatot a szélsőséges állatvédő szervezetekkel szemben • Január utolsó napja a webGN benyújtásának jogvesztő határideje • Már teljesítheti Nitrát jelentését!
18. Fontos nem felélni, hanem fejlesztésre költeni a támogatásokat • Marad a fordított áfafizetés a gabonaféléknél
19. Fásítással jövedelmezőbb lehet a mezőgazdálkodás
20. Több pénz juthat állatjóléti támogatásra • Nagyobb részesedést kér régiónk a kutatás-fejlesztési forrásokból
21. Idén már április 15-én elindul a jégkármérséklő rendszer • Közel ezer kilométer külterületi közút újulhat meg vidékfejlesztési forrásból
22. Évi 420 millió forint jut a Kárpát-medencei falugazdász programra • Három Tenger Régió agrárszervezeteinek IV. találkozója

Sikeres év után további fejlődés

Bort, búzát, békességet! – szól a hagyományos újévi jókívánság Kárpát-medence-szerte a magyarok köreiben. A népi bölcsesség tömören foglalja magában mindazt, ami egy sikeres esztendőhöz kell: testi és lelki jólét, bőség és megnyugvás.

A január a számvetés utáni új kezdet időszaka. Úgy magánéletünkben, mint hivatásunk terén is. Visszatekintünk a mögöttünk hagyott esztendőre, annak eredményeiből erőt merítünk, hiányosságait pótolni szándékozunk, terveit tovább szőjük. Nincs ez másképpen a NAK háza táján sem. Sok ember munkáját dicsérő sikeres évet zártunk, és idén is azon fogunk dolgozni, hogy 2019 további fejlődést, lehetőségeket hozzon a hazai agrárvilág életében. Elkötelezettségünk, szakértői csapatunk és masszív hálózatunk okán a NAK fajsúlyos szervezetté vált, partnerként tekint ránk a szakma és a politikum is. Ez a potenciál segített minket tavaly is az érdekérvényesítésben, amikor javaslatainkkal igyekeztünk a hazai agrár- és élelmiszer-gazdaság szereplőinek versenyképességét növelő jogszabályi környezetet kialakítani. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmának szabályozásával kapcsolatos törvénymódosító javaslatainkat elfogadta a magyar Országgyűlés. Fontos előrelépés ez a magyar föld, a magyar gazdák érdekeinek védelmében. Emellett az agrárium szereplőinek versenyképességét javító törvénymódosító javaslatainkat is sikerült elfogadtatni. Az előző esztendő fontos eredménye volt még az Európában egyedülálló, országos lefedettségű jégkármérséklő rendszer beindítása, amely beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Annak ellenére, hogy az elmúlt 30 év legzivatarosabb tavaszának, nyarának voltunk elszenvedői – a bejelentett viharkárok például éves szinten hatszorosára növekedtek –, a jégkárok 70 százalékkal, a jégkár aránya pedig az összes bejelentett mezőgazdasági káron belül a harmadára esett vissza.

Egy amerikai író mondta: „Az élet olyan, mint egy matekóra. Mihelyt megoldottál egy feladatot, már kapod a következőt". Vár reánk például a családi gazdaságok jogi státuszának megteremtése, az adózás átalakítása, az öntözésfejlesztés, a szaporítóanyag-termesztés helyzetének rendezése. Az Agrárminisztériummal és más tárcákkal együttműködve folytatni kívánjuk a jogalkotói munkát, és európai szinten is lobbizunk a számunkra kedvező agrárpolitikai döntésekért. Tovább erősítjük a NAK szolgáltatói jellegét, hogy ezáltal is segítsük több százezres tagságunkat, adottságaink jobb kihasználását, az agrárium versenyképességének növelését. Legyen hozzá erőnk, egészségünk, kitartásunk! Boldog, eredményes új esztendőt kívánok!

Győrffy Balázs
elnök
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA – VII. évfolyam, 1. szám
Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Győrffy Balázs elnök **Cím:** 1119 Budapest, Fehérvári út 89–95.
Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu **Portál:** www.nak.hu **Kiadó:** Maraton Lapcsoport – Multivízió Kiadói Kft.
Felelős kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán **Főmunkatárs:** Andó Patrik
Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137 **Fotók:** Gyulai Tóth Zoltán, Lévai Zsolt, AM/Pelsőczy Csaba, Shutterstock.com
Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12., E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.
NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Új országos alelnöke van a kamarának

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2018. december 20-án, Gödöllőn tartott országos küldöttgyűlésén egyhangú szavazással Luzsi Józsefet, a köztestület erdő- és vadgazdálkodási osztályának eddigi elnökét, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének tiszteletbeli elnökét választották meg vidékfejlesztésért felelős országos alelnöknek. A NAK országos erdő- és vadgazdálkodási osztályának elnökévé, szintén egyhangúlag Bleier Norbertet, a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézet korábbi munkatársát, az Agrárminisztérium tájegységi fővadászát választották meg az országos küldöttek.

A tartós tejekkel folytatódik az élelmiszerek áfacsökkentése

Január elsejétől 18 százalékról 5 százalékra csökken az ESL és az UHT tejek forgalmi adója – emlékeztetett dr. Feldman Zsolt mezőgazdaságért felelős államtitkár Budapesten, a Corvin Pláza CBA üzlete előtt megtartott sajtótájékoztatóján.

Az Agrárminisztérium a tej árának csökkenését és az ágazat fehéredését várja az intézkedéstől. A folyadéktejek általános forgalmi adójának fokozatos csökkentése során a következő lépés az ESL (hosszabban eltartható) és az UHT (ultrapasztőrözött) tejek 2019. január 1-jétől történő 5 százalékos áfakörbe vonása – emlékeztetett sajtótájékoztatóján a mezőgazdaságért felelős államtitkár. Dr. Feldman Zsolt hozzátette, a kormány 2014 óta kiemelten foglalkozik az agrárgazdasági termékek adómérséklésének lehetőségeivel. Ma már a sertés tőkehús és belsőség, a tojás, a hal és a friss tej termékpályát is érinti az intézkedéssorozat.

Az új termékkörök áfacsökkentése azért indokolt, mert az ESL tejek 100 százalékban hazai előállításúak és 30 százalékos piaci részesedésűek, az UHT termékek pedig 85 százalékban magyar gyártásúak és körülbelül 60 százalékos mennyiségben fogynak el a polcokról. A forgalmi adó csökkenése elsősorban a fogyasztók számára hoz majd kedvező változást. A friss tej adómérséklésénél

ugyanis bebizonyosodott, hogy az áfacsökkentés szinte teljes mértékben megjelent a fogyasztói árakban, azaz olcsóbb lett a tej. Járulékos előnyként jelentkezhet majd a tej kereskedelmének és forgalmazásának fehéredése vagy az időről időre felbukkanó, külföldi, dömpingszerűen megjelenő termékek visszaszorulása.

Feldman Zsolt hozzátette: az Agrárminisztérium szakmai álláspontja továbbra is az, hogy a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetének, regionális versenyképességének javítása szempontjából rendkívül fontos lépés volt az alapvető élelmiszerek széles körére kiterjedő áfacsökkentés.

■ AM

Termékadó terheli a pálinkát is

Január elsejétől általánosan 20 százalékkal emelkedik a népegészségügyi termékadó (neta) az egészségi kockázatot jelentő ételek és italok esetében, emellett az adóköteles italok körébe tartoznak újévtől a gyümölcspárlat, a pálinka és a gyógynövényes italok is. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint január 1-jétől nő az üdítőital, a szörp, a taurint tartalmazó és nem tartalmazó energiaital, a cukrozott kakaópor, az előrecsomagolt cukrozott készítmény, a sós snack, az ételízesítő, az ízesített sör, az alkoholos frissítő és a gyümölcsíz adómértéke.

Az elfogadott jogszabály-módosítással az üdítőitalok adómértéke literenként 7 forintról 15 forintra nő. Ennek indoka többek között az, hogy az üdítőitalok adója jobban igazodjék a literenként 200 forintos, a módosítás eredményeként pedig 240 forinttal adózó szörpök, sűrítmények mértékéhez.

Az egyik legújabb hatásvizsgálat szerint a termékadóból származó összes bevétel csupán 9 százaléka ered az adóköteles üdítőitalok után fizetendő netából, ezzel szemben az adóköteles termékek kereskedelmi összforgalmából az adóköteles üdítőitalok mennyiségi részesedése a legnagyobb, 65 százalékot tesz ki.

A termékadó szorosan kapcsolódik a kormány adópolitikájához és illeszkedik a kormányzati népegészségügyi törekvésekhez is. Az elmúlt évek adópolitikai reformjainál törekedtek az adóterhelés eltolására a jövedelmeket terhelő adók felől a fogyasztási-forgalmi és káros externáliákat terhelő adók irányába. A neta egyik célja az egészségi kockázatot jelentő termékek körének szűkítése, fogyasztásuk és előállításuk visszaszorítása és az élelmiszerpiac kínálatának kedvező irányba mozdítása.

■ PM

Hatályba léptek a földforgalmi és a versenyképességi törvény módosításai

Tavaly december 27-én kihirdették és idén január 11-én életbe is léptek a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kezdeményezett, a földforgalmat és az agrárium versenyképességét érintő törvénymódosítások.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2018 tavaszán mutatta be többéves fejlesztési programcsomagját, amelyben konkrét javaslatokat fogalmazott meg többek között a stabil és versenyképes birtokszerkezet megteremtése, a működési formák átláthatóvá tétele, az önkéntes együttműködések ösztönzése, a modernizáció felgyorsítása, a termés- és jövedelembiztonság javítása, illetve a teljes élelmiszerlánc fejlesztése érdekében. A megfogalmazott célok megvalósítása érdekében nyújtotta be 2018 őszén Győrffy Balázs, Jakab István és Font Sándor a hivatkozott törvénymódosító javaslatcsomagot.

Az új földforgalmi rendelkezések 2014-ben léptek hatályba. Az azóta eltelt négy évben számos gyakorlati tapasztalatot szerzett a NAK, ezek alapján többéves programcsomagjában is rögzítette szükségességét a földforgalmi törvény felülvizsgálatának, illetve a földforgalmi szabályozásban betöltött kamarai szerep megerősítésének. A 2014-ben hatályba lépett új földforgalmi törvény eredetileg a helyi földbizottságoknak szánta feladatul a termőföld-adásvételek véleményezését. Tekintettel arra, hogy ezek nem alakultak meg, feladatukat a NAK területi szervei látják el. Ez a rendszer jól működik: több mint 12 ezer személy vesz részt az eljárásban, 2014 óta évente 50–70 ezer termőföld-adásvételt véleményeztek a települési agrárgazdasági bizottságok, illetve a NAK megyei elnökségei.

A most életbe lépett módosítások célja, hogy megerősítse a NAK és ezáltal a helyben lakó gazdák szerepét a földforgalom ellenőrzésében, és így segítse a birtokpolitikai célkitűzések megvalósítását, a termőföld magyar kézen tartását. A NAK területi szerveinek állásfoglalásával szemben eddig az önkormányzatok képviselő-testületéhez lehetett kifogást benyújtani. Ezen testületek döntése ellen a bíróságon lehetett fellebbezni, a perköltségek megfizetése azonban sok kistelepülés működését veszélyeztette, ráadásul sok esetben a szükséges információkkal sem rendelkeztek egy-egy ügy eldöntéséhez. A módosítás eredményeképpen ezért a képviselő-testületek eljárása a jövőben nem lesz része a folyamatnak. Ezen túlmenően a bíróságok sem változtathatják meg a NAK területi szerveinek döntését, csak új eljárás lefolytatására adhatnának utasítást.

Ettől ugyanakkor nem szűnik meg a fellebbezési lehetőség. A földbizottságként eljáró kamara egy ajánlást ad, amit a kormányhivatal felülbírálhat, valamint bíróság előtt is van jogorvoslati lehetőség. Annak, hogy a bíróság nem változtathatja meg a döntést, komoly oka van: amennyiben lehetősége lenne a döntés felülbírálatára, úgy elvenné a helyi gazdálkodók szerepét, és maga a bíróság alakítaná a birtokpolitikát.

A törvény újraszabályozza a vizsgálati szempontokat is az adásvételek vonatkozásában: a helyben felmerülő szubjektív körülmények értékelését adja feladatul. A települési agrárgazdasági bizottságoknak és a NAK megyei elnökségeinek az új szabályozás értelmében azt kell vizsgálniuk, hogy az adásvételi szerződés

– nem veszélyezteti-e a helyi gazdák életképes gazdaságának kialakítását, fennmaradását;
– nem korlátozza-e a helyi gazdálkodói közösségek kialakulását vagy fennmaradását;
– nem zavarja-e a helyben kialakult földpiaci viszonyokat; vagy
– nem korlátozza-e a helyi földművesek földszerzését.

A szerződés jóváhagyásakor értékelni kell a szerzésre vevőként, elővásárlásra jogosultként jelentkező személyen kívül annak családi körét is. Nem engedhető meg ugyanis, hogy a papíron más-más személy tulajdonában vagy használatában álló, de a gyakorlatban mégis azonos érdekkör által művelt gazdasági egység pusztán a tulajdon vagy használat szétosztása miatt ne válhasson a szerzési körülmények vizsgálati szempontjává. Szintén figyelembe kell venni, ha a korábbi szerzéseket családon belüli ügyletként másik közeli hozzátartozó javára engedték át, de a használat továbbra is egy kézben összpontosul.

A célok elérése érdekében a törvény erdőnek nem minősülő földek esetében egy 20 éves időszakot jelöl meg, ami alatt meg kell térülnie a beruházásnak, azzal, hogy a piaci körülmények természetes változása és a technológiai fejlődés miatt ezen időszak jövedelmét megfelelően indexálni szükséges. Erdő esetében figyelemmel kell lenni az erdőtalaj örökös erdőjáradéka mellett a faállomány esetleges véghasználatából visszaszámolt jövedelemre is (50 év). Felépítmények vagy ültetvények (pl. gyümölcsös, szőlő) esetében pedig nettó pótlási költség alapján kell azok értékét megállapítani. A szabályozás azonban lehetőséget biztosít egyedi ügyek kezelésére is, annak érdekében, hogy alapos indok esetén a felek az ismertetett szabályozástól el tudjanak térni. Tehát nincs valóságalapja annak az ellenzéki vádnak, hogy az új jogszabály hatósági árat vezetne be a termőföldre.

Immár földcsere esetében is szükséges lenne a helyi földbizottság jóváhagyására. Bevett gyakorlattá vált ugyanis, hogy egy kisebb – akár osztatlan közös tulajdonban álló – földterületre becserélte magát a tulajdonos, majd később ezen területre hivatkozással élt elővásárlási jogával. A módosításokról további részleteket a kamara honlapján, a www.nak.hu/tajekoztatasi-szolgaltatas alatt olvashatnak.

■ NAK

Lezajlott a szaktanácsadók 2018. évi megreformált alapképzése

A minőségi szolgáltatásnyújtás érdekében a szaktanácsadók számára elengedhetetlen a folyamatos tudásfrissítés, amely részben a számukra kötelező képzéseken szerezhető meg. Ilyen az alapképzés, amelyen minden szaktanácsadónak a regisztrációt követő év végéig részt kell vennie és a témakörökből eredményes vizsgát kell tennie.

Az alapvizsga a névjegyzékben maradás feltételeként mindenki számára kötelező, a mulasztás a vonatkozó rendelet értelmében felfüggesztést vonhat maga után.

Az aktuális trendeket és módszereket figyelembe véve az alapképzést a NAK 2018-tól megreformálta. A korábbi kétnapos fejlesztő tréning kompetenciaméréssel egészült ki, amelynek eredménye beleszámított a képzés sikeres abszolválásába. A vizsgázóknak a szóbeli és online vizsga mellett a szakterületnek megfelelő gyakorlati feladatlapot is meg kellett oldaniuk. Az új elemekkel kibővített alapképzést és alapvizsgát a NAK először 2018 novemberében és decemberében szervezte meg.

Tavaly 233 fő volt kötelezett a képzésre, ebből 133 fő 2017. évben regisztrált, továbbá a 2017. évi alapvizsgát 100 szaktanácsadó mulasztotta el, ezért 2018. január 1-jétől felfüggesztésre kerültek. A mulasztók számára is pótlási lehetőséget biztosítottunk.

Az érintetteknek a képzésre és vizsgára összesen négy munkanapot kellett rászánni: egy napot a módszertani és kapcsolódó intézmény-, illetve informatikai rendszerek modulokból történő felkészítő képzésre, két napot a fejlesztő-értékelő tréningre, valamint további egy napot a vizsgára.

E-learning rendszer

A hallgatók önálló felkészüléssel kezdhették meg a képzést. A NAK e-learning rendszeréből tölthették le a képzés tananyagait, amelyek a szaktanácsadás módszertana, intézményrendszere és a kapcsolódó informatikai rendszerek. A rendszeren keresztül lehetett jelentkezni a képzés egyes moduljaira, valamint a gyakorló tesztek és a vizsgatesztek kitöltése is ezen keresztül történt.

Képzés

A sikeres vizsga érdekében 2018. november 30-án egynapos képzésen vehettek részt a szaktanácsadók Gödöllőn, a Szent István Egyetem Tudástranszfer Központjában, ahol mindhárom témakörből részletes előadásokat hallgathattak meg.

Kommunikációs tréning

A szaktanácsadás módszertana témakörhöz kapcsolódik a kommunikációs tréning. Célja a szaktanácsadói készségek és kompetenciák fejlesztése és értékelése. A tréningeket maximum 15 fős létszámú csoportokban szerveztük. Összesen 16 tréningcsoport indult budapesti, debreceni és siófoki helyszíneken. Minden résztvevő a tréninget követően kapott tréneri értékelést, amely feltárja az erősségeit és gyengeségeit, ezáltal meghatározhatóak azon szaktanácsadói kompetenciák, amelyeknek fejlesztése szükséges. A tréning során mért szaktanácsadói kompetenciák a következők: együttműködési készség, kommunikációs készség, konfliktuskezelési készség, aktivitás, kezdeményezőkészség, kreativitás és megjelenés.

Az értékelés a vizsgára bocsátás alapfeltétele.

Vizsga

A képzésen és a tréningen való részvételt követően került sor az alapvizsgára, ami online teszt az intézményrendszer és informatikai rendszerek tananyagokból, a szaktanácsadás módszertanából gyakorlati feladatlap megoldása írásban és szóbeli vizsga.

Eredményes a vizsga, ha a szaktanácsadó az alábbi feltételeket teljesítette:

– részt vett és megfelelt értékelést kapott a kommunikációs tréningen,

– az online vizsgán minimum 70%-ot ért el,

– a szaktanácsadó tevékenységi területéhez kapcsolódó feladatlapot legalább 70%-os mértékben megoldotta és

– a szóbeli vizsgán legalább 70% eredményt ért el.

134 vizsgázóból 17 főnek pótvizsgát kell tennie, azonban 117 szaktanácsadó sikeresen teljesítette a képzési és vizsgafeltételeket.

VARGA ZSUZSANNA
SZAKTANÁCSADÁSI CSOPORTVEZETŐ

A képzés témakörei	Az alapképzés részei					
	Felkészülés az e-learning rendszerből	Képzés	Kommunikációs tréning	Online vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Szaktanácsadás módszertana	+	+	+	–	+	+
Intézményrendszer	+	+	–	+	–	–
Informatikai rendszerek	+	+	–	+	–	–

ORSZÁGOS SZAKTANÁCSADÁSI KÖZPONT
KÉPZÉS

Nem azonosak a marhahús-előállítási feltételek

Tavaly december 3. és 4. között a lengyelországi Serockban nemzetközi szakmai tanácskozást tartott a Lengyel Húsmarha-szövetség és a lengyelországi Mezőgazdasági Termelői Szakszervezetek Szövetsége, amelyen jelen voltak az európai húsmarhapiacot meghatározó szervezetek döntéshozói és képviselői.

A fogyasztó, illetve az unió egyre több előírást és követelményt támaszt, és igen nehéz kérdésként merül fel több országban: hogyan lehet ezeknek az előírásoknak úgy megfelelni, hogy közben a jövedelmezősége megmarad az ágazatnak? Úgy tűnt a beszámolókból, hogy ezt a sarkalatos kérdést egyik országban sem sikerült még megoldani.

Jó lehetőség például a projektre létesülő ERBS platform, amely a fenntartható és jövedelmező marhahús-előállítást célozza. Jane Duncan szakértő szerint a platformban a teljes termékpályára kiterjedő jövedelmezőség javítását vagy fenntartását vizsgálják, emellett arra is törekednek, hogy az egyes termékpálya-állomások a külvilág számára környezeti és társadalmi szempontból elfogadottá váljanak. Az előadó ugyanakkor elismerte, hogy nehéz országonként magas prioritású gazdasági fejlesztési célokat támogatni egy olyan Európában, ahol a termelési rendszerek és az éghajlat is nagyon változatosak, ezzel együtt pedig a termelői környezet is különböző. Hozzátette, ezt kiegészíti az a kellemetlen jelenség is, hogy egyre több olcsó marhahús kerül a piacra, amely így árversenyre készteti a termelőket.

Az angol szakértő és John Clarck, a DG AGRI igazgatója eltérő véleménye nagyon érdekes volt abban a tekintetben, hogy míg az előbbi szerint a harmadik országokban érvényben lévő, kevésbé szigorú marhahús-előállítási szabályozás miatt olcsó áru kerül az unió területére, addig az utóbbi szerint ettől a jelenségtől nem kell tartani. Úgy vélte, minden Európába érkező, harmadik országból származó hús és húskészítmény megfelel a szigorú európai uniós előírásoknak. John Clarck megjegyezte, mivel ezekben az országokban még az előírások betartása mellett is olcsóbban termelnek, az olcsóbb munkaerő és hosszabb legeltetési idők miatt kerül kevesebb pénzbe az egységnyi marhahús megtermelése. Angus Woods, az Ír Farmerek Egyesületének elnöke azt mondta, hogy a termelés költségeinek különbségét a harmadik országokban a termelési feltételek és az agrárpolitika által irányított hatósági előírások kevésbé szigorú mivolta okozza. Azaz: nem azonosak a feltételek.

A marketinglehetőségekkel és a nemzeti marketingstratégiák témakörű szekcióban Jean Francoise Hocquette francia szakértő arra hívta fel a figyelmet, hogy a „reklámokat” érdemes történetekkel színesíteni. Úgy vélte, a francia példa jól működik, ahol az egyes régióknak saját marhafajtájuk van és az ottani tenyésztők a saját egyedi történeteikkel hívják fel a marhahús és marhahústermékek iránti figyelmet. E termékek amúgy is kimagasló minőségűek, amit a védjegyük is igazol.

Dr. Agnieszka Wierzbicka, a Varsói Tudományegyetem professzora szerint a termékinnovációkra egyre nagyobb szükség van, és az újfajta termékek hozzájárulhatnak a marhahúsfogyasztás emelkedéséhez. Megjegyezte, ez magával hozza a környezettudatos és precíziós gazdálkodás fenntartását és vidéki munkaerő megtartását is. A professzor arra is felhívta a figyelmet, hogy a marhahús-előállítást egyre többször negatív színben tüntetik fel a különböző szervezetek, a káros dolgok között említve a nagy területigényt, a nem túl hatékony fehérje-előállítást, a jelentős szén-dioxid-lábnyomot és metánkibocsátást. Ám, mint mondta, elfeledkeznek arról, hogy ez az ágazat legelőre alapozott, így környezetkímélő, ellentétben a baromfi- és sertéshús-előállítással, amely zárt tartásban, intenzív keretek között folyik. A fogyasztói kör mégis elfogadta ez utóbbiak „természetes” jelenlétét a világban, és egyúttal szívesen veszik e húsokat és termékeket, a marhahússal szemben pedig – a negatív „kampány” hatására – elutasítóak.

A kutatás-fejlesztési szekcióban Nicole Johnson-Hoffmann, a GRSB alelnöke a környezeti terhelés mérséklését és az állatjólét javítását említette kitörési irányként. Mint mondta, a precíziós gazdálkodás és az ehhez alkalmazott, pontosan beállított technológia, illetve takarmányozás 30 százalékkal csökkentheti a környezet terhelését.

NAK

Több mint egymilliárd forint a tanyák fejlesztésére

Idén nyolcadik alkalommal hirdették meg a Tanyafejlesztési Programot. A program keretében egymilliárd forint fordítható fejlesztésekre.

Mintegy 200 millió forint jut a települési és térségi fejlesztések támogatására, további 637 millió forint a tanyák és a tanyás térség megőrzésére, fejlesztésére, valamint a tanyagazdaságok indítására és fejlesztésére. Emellett 300 millió forintot biztosítanak a tanyai lakó- és vagyonbiztonságot szolgáló fejlesztésekre is.

A felhívások december 27-én jelentek meg a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. honlapján, a támogatási kérelmek benyújtására február 4-e és február 11-e között van lehetőség (forráskimerülés esetén hamarabb zárhat a felület, amelyről az Agrárminisztérium közleményben tájékoztatja az érdeklődőket). A támogatott projekteket 2019. december 31-ig kell megvalósítani, a korábbi évek nyertesei a vállalt fejlesztéseket pedig legkésőbb 2019. május 31-ig tudják kivitelezni.

Nemcsak hazai, hanem uniós forrásból is lehet tanyafejlesztésre pályázni, a VP6-7.2.1.4-17 kódszámú, Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései című pályázati felhívás keretében. A felhívás keretösszege 8,23 milliárd forint, a támogatási kérelmek pedig 2019. április 4-ig nyújthatóak be, forráskimerülés esetén ez a dátum szintén változhat.

Az agrártárca májusban meghirdette az Év tanyája díjat, amelynek elismeréseit Nagy István agrárminiszter és Kis Miklós Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár adta át december 10-én négy kategóriában. Az Év Hagyományőrző Tanyája díjat a Natúr-Életmód Tanya kapta, az Év Határon túli tanyája díjban a szerbiai Adáról érkező Csincsik Edit, míg az Év Tanyagazdasága díjban Gyurákovics András, mórahalmi tanyagazda részesült. A közönségdíj nyertesének járó díjat a békéscsabai Haluskaház tanyagazdája és Molnár István tarhosi tanyagazda vehette át.

További információk a www.hoi.hu oldalon találhatóak.

NAK

Előrelépések a tisztességtelen kereskedelem visszaszorításáért

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság képviselői 2018. december 19-én ideiglenes politikai megállapodásra jutottak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni irányelv tervezetének módosításáról, amelyet a tagállamoknak is jóvá kell hagyniuk.

Az Európai Bizottság (EB) mezőgazdasági piacokat vizsgáló munkacsoportjának jelentése és a 2017. évben kezdeményezett konzultációra beérkezett vélemények alapján megállapította, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok zavarják az élelmiszerlánc megfelelő és hatékony működését, ezért mindenképpen szükséges az uniós szintű jogi szabályozás. Ennek értelmében az EB 2018. április 12-én közzétette új szabályozási javaslatát, amely a mezőgazdasági termelők, valamint a kis- és középvállalkozások élelmiszerláncban betöltött szerepének és versenyfeltételeinek javítását célozza meg. A tervezetre reagálva Paolo De Castro európai parlamenti képviselő is bemutatta a javasolt irányelvvel kapcsolatos, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelemről szóló jelentéstervezetét, amelyben a hatály kiterjesztésére és a tiltott gyakorlatok listájának bővítésére tett javaslatot.

A Visegrádi Csoport (V4) agrárkamarái is egyetértettek abban, hogy a Bizottság javaslata jó előfeltétele a tisztességtelen visszaélések elleni küzdelemnek, viszont sok tekintetben hiányzik belőle az ambíció, ami azt eredményezheti, hogy az irányelv nem jár a kívánt hatással az élelmiszerlánc egyensúlyának helyreállításában. Különösen, ha kizárólag a kkv-k, nem pedig az élelmiszerlánc minden szereplője kerül az irányelv hatálya alá.

Az európai parlamenti képviselők – hosszas egyeztetést követően – októberben elfogadták az irányelvtervezet módosításait. Az EU jogalkotási folyamatának „háromoldalú" tárgyalási szakasza a szavazást követően meg is kezdődött. A Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság képviselői 2018. december 19-én ideiglenes politikai megállapodásra jutottak az irányelvről. Ebben meghatározták a tiltott tisztességtelen gyakorlatok javasolt listáját és az élelmiszerlánc érintett vállalkozásainak kategóriáit. A megállapodás mindenképpen ígéretes a háromoldalú egyeztetések folytatása szempontjából.

NAK

Kevesebb a halálos kimenetelű munkabaleset

A statisztika szerint eredményes volt a NAK közreműködésével lezajlott mezőgazdasági munkavédelmi tájékoztató kampány. Az akció részeként megtartott célvizsgálat rámutatott a főbb munkáltatói hiányosságokra.

Még 2017 nyarán indította el közösen a Nemzeti Agárgazdasági Kamara és az akkori nemzetgazdasági tárca azt a munkavédelmi tájékoztató kampányt, amellyel a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban szinte rendszeresen bekövetkező munka- és halálos balesetek számát kívánták csökkenteni. A projekt 2018. december elején ért véget, az elért eredményekről egy záró konferencián számoltak be a résztvevők.

Volt is miért elindítani a kampányt, hiszen 2016-ban 18-an vesztették életüket a két ágazatban. A kamara is több tájékoztató fórumot tartott a gazdálkodók, a munkaadók számára, és az ezeken átadott ismeretek, úgy tűnik, hogy hasznosak voltak. Hiszen a bázisévhez viszonyítva javult a helyzet: 2017-ben 12 fő, 2018 januárja és szeptembere között 9 fő hunyt el munkavégzés során.

Az is tanulságos, hogy mik voltak a halálokok. 2017-ben:

– eltömődött lucernabálázó-gépben végzett hibaelhárítás alatt a gép hátragurult, a munkavégzőt összenyomta;

– bálabontás közben meginduló traktor ugyancsak összenyomta a munkavégzőt,

– gabonatároló zsákok dőltek le;

– istállóban a tenyészbika öklelte fel az adott személyt;

– rönkvonszológép alá került az munkát végző;

– fakitermelés során faág esett le, illetve fadöntés során az adott személyre dőlt rá a fa;

– pótkocsis mezőgazdasági vontató szalmabála-szállítás közben menetrend szerint közlekedő vonat elé hajtott.

2018-ban pedig:

– a lucernaföldön a traktor kardántengelye feltekerte a munkát végzőt;

– megbokrosodott lovak megtaposták az illetőt és a kocsit áthúzták felette;

– gépház acél-vázszerkezetének bontása során a hullámpala-tető beszakadt, majd lezuhant;

– földmunkavégzés közben a munkaárok oldalfala leomlott;

– kidöntött fák darabolása közben egy még „lábon álló" fa rádőlt az adott személyre; fadöntés közben a biztonsági sávon belül állóra dőlt rá a fa;

– kosaras emelőből végzett gallyazás közben az emelő kosaras része vízszintes helyzetbe csapódott, a munkavállaló 6 méter magasból a beton aljzatra zuhant;

– a munkát végző a gépjárművel egy vasúti kereszteződésben a tilos jelzés ellenére a vonat elé hajtott.

Szintén a kampány részeként a járási hivatalok munkavédelmi hatóságai országos célvizsgálatot végeztek 2018. május 15. és szeptember 28. között, hogy a munkáltatóknál a szabálytalan munkaeszközöket, valamint a szabálytalanul folytatott tevékenységeket feltárják, és konkrét intézkedésekkel segítsék az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést.

Nagyon nagy különbség volt tapasztalható az egyes mezőgazdasági vállalkozások épületeinek állagában, a telephelyek kialakításában. Az újonnan épített, jellemzően támogatásokkal létrehozott telephelyek, épületek modernek, megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak. Azoknál a mezőgazdasági vállalkozásoknál, ahol nem tudnak fejleszteni, általában megörökölt – egykor korszerű, de mára elavult – épületek találhatók, amelyek állagmegóvására, modernizálására szinte semmit nem fordítanak. Az ilyen munkaterületeken jellemző a beszakadt tető, málló vakolat és az elhanyagolt villamos hálózat.

Az ellenőrzés alá vont munkáltatók mintegy 75 százaléka írásban szabályozta az egyéni védőeszköz juttatás rendjét. Az esetek 25 százalékában volt megállapítható, hogy az elkészített szabályozás vagy nem volt teljes körű, vagy pedig nem is rendelkezett vele a munkáltató. Általában azok a munkáltatók nem rendelkeztek a szabályozással, akik a munkahelyi kockázatértékelés dokumentumával sem. Jellemző volt, hogy az egyéni védőeszközt előírták egy-egy munkafolyamathoz, de azok védelmi képességét, fokozatát már nem határozták meg.

A kampányt megelőzően bekövetkezett halálos munkabalesetek okainak elemzésekor kiderült, hogy a munkavállalók többsége nem részesült munkavédelmi oktatásban. Ezért a tájékoztató kiadványok és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által szervezett roadshow-k fő témája a munkavédelmi előírások bemutatása volt.

RF

Meghatározó jelentőségű kereskedelmi megállapodás Japánnal

A japán megállapodás a legnagyobb kétoldalú kereskedelmi partnerség, amelyet az Európai Unió valaha is megtárgyalt. Az Európai Parlament jóváhagyásával nyitva áll az út a kereskedelmi megállapodás megkötése és a 2019. február 1-jei hatálybalépése előtt. Az uniós vállalkozások, gazdálkodók, munkavállalók és fogyasztók a hatálybalépés pillanatától kezdve részesülni fognak azon előnyökben, amelyeket az EU és Japán közötti kereskedelem egyszerűsödése és felgyorsulása kínál.

A megállapodás 635 millió embert magában foglaló és a világ teljes GDP-jének majdnem egyharmadát termelő szabadkereskedelmi övezetet hoz létre. Célja a vámok túlnyomó többségének megszüntetése, amely évente közel 1 milliárd eurót tesz ki. Növelni fogja az uniós exportot és új lehetőségeket teremt az európai nagy- és kiskereskedelmi vállalatok, valamint alkalmazottaik és fogyasztóik számára is. Az EU-ból származó export értéke akár 20 milliárd euróval is növekedhet, ami több lehetőséget és munkát jelenthet több uniós szektorban, többek között a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termékek piacán. Ezek tekintetében Japán rendkívül értékes exportpiac az európai gazdálkodók és vállalkozások számára. Idővel az EU mezőgazdasági-élelmiszeripari termékeinek (tarifacsoportjainak) mintegy 85 százaléka léphet majd teljes mértékben vámmentesen a japán piacra. Ez értékét tekintve a jelenlegi export 87 százalékának felel meg. A csökkenés várhatóan többek között a sajt, a sertéshús és a bor alacsonyabb árát eredményezi a japán piacon, és a magasabb hozzáadott értékű, feldolgozott termékek tekintetében is fellendülésre számíthatunk.

A megállapodás ezen túlmenően területek széles skáláján megszilárdítja az Európa és Japán közötti együttműködést, újra megerősíti a fenntartható fejlődés iránti közös elkötelezettségünket, és – most első ízben – külön kötelezettségvállalást tartalmaz az éghajlatváltozással foglalkozó Párizsi Megállapodásra vonatkozóan.

Kapacitáskihasználtság egyes élelmiszeripari ágazatokban

A húsipari tevékenységek között jelentős különbségek vannak kapacitáskihasználtságban –derül ki az Agrárgazdasági Kutató Intézet 2016-os évre vonatkozó adatok alapján készített kimutatásából.

A kapacitáskihasználtság foka a baromfiágazatban, ezen belül is a vágás területén a legmagasabb, amely tükrözi az ebben a szakágazatban lezajlott koncentrációs folyamatokat. A szakágazaton belül, a baromfivágó vonalra jellemző súlyozott átlagos kapacitáskihasználtsági mutató 84%. E mögött némileg elmarad, de még mindig magasnak mondható a sertésvágás és sertésdarabolás kapacitáskihasználtsága (74% és 79%). A marhavágást ennél alacsonyabb kapacitáskihasználtsági mutató jellemzi, mindössze 50%. A hús és húskészítmény gyártás szakágazaton belül a töltelékes húskészítménygyártó vonal 61%-os kapacitáskihasználtsággal bír.

A hűtő és konzervipar termelése az elmúlt évtizedben csökkent, termékszerkezete egyszerűsödött. A két legjelentősebb feldolgozott zöldségféle a csemegekukorica és a zöldborsó. 2016-ban a csemegekukorica feldolgozása 67,2%-os kapacitáskihasználtsággal, míg a zöldborsókonzerv gyártás 52,1%-os kihasználtsággal működött. A gyümölcsfeldolgozás az ipari almából történő sűrítmény- és légyártásra épül, a második legjelentősebb ipari feldolgozásra kerülő gyümölcs pedig a meggy. A hűtőipari termelésen belül a fagyasztott zöldség kapacitáskihasználtsága 40,9%, a gyorsfagyasztott gyümölcs gyártóvonal kapacitáskihasználtsága pedig 47,9%. A dzsem és lekvárgyártó vonal kapacitáskihasználtsága 2016-ban a hűtőiparnál magasabb, 66,2% volt.

A tejtermékgyártásra az élelmiszeripar egészéhez viszonyítva nagyobb koncentráció jellemző. A NAV adatbázisában a tejtermékgyártás szakágazatban 100 vállalkozás van nyilvántartva. Azonban több gyártóvonalon alacsony volt a kapacitáskihasználtság 2016-ban. A pasztőröző berendezések súlyozott átlagos kapacitáskihasználtsága mindössze 30% volt, a pasztőrözött tejféleségeket és tejkészítményeket gyártó vonalaké még ettől is elmaradt, mindössze 26%. Ezek az értékek más vonalakon sem voltak sokkal jobbak (savanyú tej és savanyú tejszínkészítményeket gyártó vonalak 38,3%, tejszíngyártó vonalak 7,6%, vaj és vajkrémgyártó vonalak 34,4%, ömlesztettsajt-gyártó vonal 23,8%), kivéve a natúrsajt-gyártó vonalakat, amelyek kihasználtsága 70,1% volt 2016-ban.

A malomiparban jelentős koncentráció ment végbe az elmúlt évtizedekben. A kapacitáskihasználtság igen magas a szakágazatban: a búzaőrlő vonalaké 82,9 százalékos, a kukoricaőrlő vonalaké 97,1 százalékos. A magyarországi sütőipari vállalkozások többségében nem válik szét a termelés kemencénként a kenyérféleségek, a pékáru és a tartósított lisztesáru esetén. A kenyérféleségeket gyártó vonal kapacitáskihasználtsága 60,9%, a gyorsfagyasztott pékárugyártó vonalé pedig 66,6%. Érdemes megemlíteni még a száraztésztagyártó vonalat, amelynek kapacitáskihasználtsága 79% volt 2016-ban.

Az élelmiszeripar kapacitáskihasználtságáról részletes információkat az Agrárgazdasági Kutató Intézet gondozásában megjelent Az élelmiszeripari kapacitások helyzete Magyarországon 2016 című tanulmányában olvashatnak.

NAK

Magyarország agrár-digitalizációs szakmai fóruma tovább növekszik

Kockás füzettől a robottraktorokig

Közeledik a PREGA 2019 – Precíziós Gazdálkodási és Agrárinformatikai Konferencia és Kiállítás. A rendezvényt 2019. február 19-én és 20-án, a budapesti Aquaworld Hotel Resortban rendezi meg az Agroinform.hu együttműködésben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával. Magyarország legismertebb agrárkonferenciája 2019-ben a stratégia, a tervezés és a gyakorlat témák köré épül. A rendezvény kétnaposra bővül, így több szekcióval és részletesebb tematikával jelentkezik, ezáltal a résztvevők az eddigieknél is több szakmai információhoz és még több kapcsolatépítési lehetőséghez jutnak.

A PREGA Konferencián a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó számszerű eredményeket, megtérülési mutatókat ismertetnek az előadók, amelyek segítik a reális gazdasági döntések meghozatalát. A rendezvény célja, hogy a magyar agrárvállalkozók megtalálják az összhangot a meglévő adottságok, a fejlesztési lehetőségek, a környezettudatosság és a reális profitcélok között; ehhez szakmai előadások, konkrét szaktanácsok és valós termelői tapasztalatok nyújtanak segítséget.

Amit a PREGA 2019 nyújt a résztvevőknek:

- Bevezető előadások azoknak, akik most terveznek bekapcsolódni a jövő termelési rendszerébe.
- Megtérülés fókuszú szakmai előadások.
- Gazdálkodói gyakorlati tapasztalatok, eredmények.
- Networking Magyarország vezető precíziós gazdálkodási szakembereivel.
- Szakmai szekciók a precíziós szántóföldi növénytermesztés, a szőlő- és gyümölcstermesztés, a zöldségtermesztés és az állattenyésztés iránt érdeklődőknek.
- Külön szekció a jövő támogatási lehetőségeinek és a Digitális Agrárstratégiának.
- Izgalmas újdonságok a szakmai kiállítótérben is.

A 2019-es PREGA Konferencia előzetes programja:

Tematika:

stratégia – tervezés – gyakorlat

1. nap – 2019. február 19.

- Támogatások – Szabályozás – Közadatok – 2020 után
- Hogyan kezdjük a precíziós gazdálkodást?
- Precíziós szőlő- és gyümölcstermesztés
- Precíziós zöldségtermesztés
- Precíziós állattenyésztés
- Szántóföldi workshop
- Kerekasztal-beszélgetések
- PREGA Science Tudományos Konferencia – angol nyelven

2. nap – 2019. február 20.

- Talajinformáció, tápanyag-utánpótlás
- Öntözés, vízgazdálkodás
- Gépek és műszaki megoldások, gépkapcsolatok rendszerben, technológiai megoldások
- Szaktanácsadás, tápanyag-visszapótlás
- Információszerzés és management
- Precíziós gazdálkodói kerekasztal

További információ és jelentkezés a prega.hu oldalon.

PREGA
Precíziós Gazdálkodási és Agrárinformatikai
KONFERENCIA & KIÁLLÍTÁS

MAGYARORSZÁG AGRÁR-DIGITALIZÁCIÓS FÓRUMA
2 nap, 100 előadó, 50 kiállító és 1000 szakmai érdeklődő részvételével.
Tematika: stratégia - tervezés - gyakorlat a precíziós gazdálkodásban.

KÜLFÖLDI VENDÉG ELŐADÓK:

Terry Griffin
Kansas State University, USA.
Kutatási területe a növénytermesztési rendszerek ökonómiája, illetve a big data alkalmazása a precíziós gazdálkodásban

Ian Yule
Director and Professor of Precision Agriculture, Massey Agritech Partnership Research Centre, Új Zéland. Kutatási területe: távérzékelés, a precíziós gazdálkodás műszaki feltételrendszere

PROGRAMOK

1. nap 2019. 02. 19.
Támogatások; szőlő, zöldség- és gyümölcstermesztés; állattenyésztés, szántóföldi workshop; Prega Science konferencia

2. nap 2019. 02. 20.
Talajinformáció, tápanyagutánpótlás; öntözés, vízgazdálkodás; gépek és műszaki megoldások, gépkapcsolatok rendszerben; szaktanácsadás, tápanyagvisszapótlás; információszerzés és management

Szervezők: Agroinform.hu, NAK Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Főtámogató: AXIÁL

2019. 02. 19-20. Aquaworld Resort**** Budapest, Íves út 16. | WWW.PREGA.HU
A programváltoztatás jogát a szervezők fenntartják!

Határozott lépések a mezőgazdasági vízgazdálkodás területén

Az agrárkamara a közös platform létrehozásának megteremtésével az elmúlt években számos szakmai és tárcaközi egyeztetést kezdeményezett a mezőgazdaságért felelős Agrárminisztériummal (AM), a vízgazdálkodásért felelős Belügyminisztériummal (BM), valamint azok háttérintézményeivel, hogy a mezőgazdasági vízgazdálkodás problematikáját feloldja.

Még 2017 végén jelent meg az öntözésfejlesztési stratégia megalkotásáról szóló kormányhatározat, amelynek feladatai: öntözési kataszter készítése, koncepció kialakítása termelői együttműködésre, tározási potenciálok meghatározása, vizes élőhelyek fejlesztése, hatékony öntözéses gazdálkodás elterjesztésének infrastrukturális, humán- és pénzügyi erőforrások figyelembevételével szakmai stratégia megalkotása – AM, BM és NAK vélemények közös nevezőjén alapulva. A kamara feladata volt felmérni a vízigényeket a felszíni vízzel kielégíthető hatásterületen. Mindez 1,2 millió hektárt és 43 ezer gazdálkodót jelentett 2018. év elején. Közel 400 falugazdász 2 hónap alatt 95 százalékos teljesítéssel végezte el a feladatot, kiemelten a Tiszántúlon, amelynek eredményeképpen közel 300 ezer hektáron érkezett új öntözési igény. A felmérés során beigazolódott, hogy az öntözés komplex nehézségekkel küzd, amelynek feloldásán fáradozik a kamara. A felaprózódott birtokszerkezeti átalakuláshoz nem tudott idomulni a vízrendezési infrastruktúra, amelynek leromlott az állapota és üzemeltetési, fenntartási anomáliákkal is küzd. Éppen ezért a vízátvezetések tulajdonosi hozzájárulásának megszerzése is jelentős nehézséget okoz. Maga a vízrendezés kollektív feladat, hisz egy öntözőfürt kialakítása hosszú távú, és a fentiek miatt meghaladhatja egy átlagos mezőgazdasági termelő méreteit. A gazdatársadalom előregedő képet mutat, ezért nem biztos, hogy belefog a hosszabb távon megtérülő, költséges beruházásba, a fiatalabb generáció pedig nem igazán látja a jövőképét a gazdálkodásban. Mindezt nem segíti, hogy az öntözéses gazdálkodásnak nagy a forrásigénye, és bár van uniós forrás, de a 40–70 százalékos támogatáshoz szükséges önerő sem áll minden esetben rendelkezésre.

Vízjogi engedélyezés tekintetében sikerül elérni, hogy üzemeltetési engedélyeket most már 20 évre is kaphat a termelő az eddig 5 éves időtartam helyett. Az osztatlan közös tulajdonban lévő földrészleteknél pedig a hozzájárulás a felszín alatti vízilétesítmények esetén már tulajdoni hányad szerinti többség szerint alakul, amelyet a felszíni feletti vízilétesítmény esetében is szeretnének megvalósítani. Mindkét esetben azonban már fennáll a hozzájárulás megadottnak tekinthetősége, ha a tulajdonostárs mivolta bizonytalan.

Uniós forrásokat illetően 2016-ban jelent meg az öntözést támogató felhívás mindösszesen közel 50 milliárd forinttal, amely alacsony, közel 60 százalékos kihasználtságon áll, ami a mezőgazdasági üzem gazdasági teljesítményét támogató fókuszterületet illeti. Ennek oka a fent felsorolt problémán túl, hogy a víztest állapotértékelései nem mindenhol teszik lehetővé a források lehívását. A támogatási kérelmek benyújtási határideje azonban 2 évvel meghosszabbodott, immáron 2020. augusztusig van lehetőség támogatást igényelni. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatási keretek pedig megduplázódtak: egyéni beruházás esetén 1 Mrd, kollektív beruházás esetén pedig 2 Mrd áll rendelkezésre. Az elszámolható költségkeretek pedig egy általános 20 százalékkal megemelkedtek.

2018. év végén jelent meg az öntözésfejlesztési stratégiai végrehajtási terveként mondható hazai vízgazdálkodás öntözési célt szolgáló fejlesztéséről szóló kormányhatározat, amelyben évi 17 milliárd forintos kerettel jelent meg az úgyszintén AM, BM és NAK vélemények közös nevezőjén alapuló intézkedési, fejlesztési és beruházási csomag, elsősorban vízkínálat-fejlesztésre. Ezen forrás arra elegendő, hogy a felszíni vízrendezés művek által kielégíthető öntözési területek hatásterületét közel félmillió hektárra emeljük. A források a meglévő vízrendszerek eredményes működésének helyreállítására (infrastrukturális, eszköz- és humánerőforrás-igények kielégítése), valamint az ehhez kapcsolódó fejlesztési beruházásokra fordítódnak. Mindez közel 100 beruházást jelent egyelőre 2024-ig tervezve, amelynek priorizálása a következő szempontok alapján történt meg: a legkisebb beavatkozással elérhető legnagyobb területek szerint, a megtérülési mutatók alapján, a rendelkezésre álló éves költségkerethez igazodóan, valamint a 2018-as öntözési vízigényfelmérés eredményeihez igazítva. A fejlesztések hatásterülete több mint 600 ezer hektár, AKI-s számítások alapján közel 375 ezer hektár vonható be elsősorban az öntözésbe. A kamara kérésére olyan megvalósíthatósági tanulmányt is tartalmaz már, amelyre korábban nem volt forrás elkülönítve. Ilyen például a Nyírség vízutánpótlását biztosító tervdokumentáció elkészítése.

Az öntözésfejlesztés másik legfontosabb szereplője a vízkeresletet biztosító gazdálkodó. Egy öntözőfürt kialakítása hosszú távú és egy átlagos mezőgazdasági termelő méreteit, lehetőségeit jóval meghaladó nagyságrendű, jellemzően közösségi beruházás, ezért szükséges lehet további állami szerepvállalás, amelyet egy Öntözési Ügynökség létrehozásában lát az AM, amelyre szakmailag valós szükség van. Az öntözési ügynökség alapvető feladata az ügygondnokság: a gazdálkodás adminisztratív és gazdaságossági akadályainak, a méréthatékonyságot igénylő öntözéses gazdálkodás fejlesztésének támogatása.

A jelenlegi fejlesztési beruházásokkal a vízkínálat által az öntözött területek nagyságának hatásterülete többszörösére növelhető, a nemzeti öntözési központ létrehozásával pedig a termelői vízkeresleti oldal válik támogathatóvá és biztosíthatóvá. Mindez azt jelenti, hogy további 100 ezer hektár öntözhetővé tehetőségét tudjuk néhány év távlatában megteremteni.

TASNÁDI GABRIELLA

Bírságmentesen lehet legalizálni a kutakat

Megjelent a Magyar Közlönyben a vízgazdálkodásról szóló törvény módosítása, miszerint mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki 2018. december 21-et megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített vagy üzemeltet felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítményt, ha a vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2020. december 31-ig kérelmezi. A legalizálás szabályozásának egyszerűsítését illetően további egyeztetések folynak idén a jogalkotóval.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) még 2016-ban kezdeményezte azt a törvénymódosítást, miszerint illegálisan kialakított kutakat bírságmentes lehessen engedélyeztetni az illetékes vízügyi hatóságoknál. Az akkor életbe lépett moratóriumot megelőzően azt a vízhasználót, aki vízjogi engedély nélkül hozott létre víztkivételt biztosító létesítményt, a vízügyi hatóság kötelezhette a kivételezés megszüntetésére vagy felfüggesztésére, illetve magának a kútnak az átalakítására, és indokolt esetben annak megszüntetésére. Ezenkívül akár 1 millió forintig terjedő bírságot is ki lehetett szabni a vétkesre.

A NAK által 2016-ban indítványozott törvénymódosítás amellett, hogy eltörölte a fentiekben részletezett szankciókat, lehetővé tette, hogy a legálissá vált kutak tulajdonosai európai uniós pályázatokon is indulhassanak. A visszajelzések alapján számos gazdálkodó élt a lehetőséggel. Az uniós források biztonságos lehívása érdekében most a NAK kezdeményezésére a moratórium 2020. december 31-ig történő meghosszabbítását is törvénybe iktatták.

Az is gond, ha nincs, de az is, ha sok van belőle

A szárazság és a belvíz ellen, ha nem is könnyen, de lehet védekezni különböző agrotechnikai és/vagy műszaki megoldásokkal. Szükséges is, mivel a szélsőséges időjárási jelenségek még gyakoribbak lehetnek.

Idén a belvíz határozta meg, hogy mit, hova lehetett elvetni, az aszály pedig döntően befolyásolta, hogy ezekből mi és mennyi terem – érzékeltette erősen Gáspár Ferenc, a NAK Bács-Kiskun megyei szervezetének elnöke a megye mezőgazdaságának az időjárás szélsőségességéből adódó gondjait december 14-én, a kamara vidékfejlesztési és szaktanácsadási igazgatósága által szervezett kecskeméti – a Vízkár elleni védekezés, a vízvisszatartás az agráriumban című – szakmai tanácskozáson. Nyomatékosította ezt a tényt Kis Miklós Zsolt, a NAK általános agrárgazdasági ügyekért felelős országos alelnöke is azzal, hogy a sokéves statisztikai adatok szerint az Alföldön fordul elő a leggyakrabban belvíz és aszály, illetve a csapadékos és száraz időszakok itt váltják egymást legsűrűbben.

A gondokra azonban léteznek megoldások. Például Bozán Csaba, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ öntözési és vízgazdálkodási önálló kutatási osztályának vezetője egy készülő komplex térképet ismertetett, amely tartalmazza egyrészt a belvizek kialakulását befolyásoló tényezők adatait, másrészt a belvízgyakorisági adatokat, és ezek összevetésével veszélyeztetett szintek szerint osztályozzák majd az ország földrajzi részeit. Hozzátette, ennek segítségével lehet majd az adott helyeken beavatkozni vagy korlátozásokat bevezetni: többek között művelési mód vagy ág váltását, esetleg fajtaspecifikus technológiák bevezetését javasolni a veszélyeztetett területeken gazdálkodók számára. A szakember megjegyezte, a belvizek visszatartására nincs általános tudományos megoldás, hiszen a gazdák tudják a legjobban, hogy hogyan lehet saját területükön a vizet visszatartani.

Sztahura Erzsébet, a NAK egységeskérelem-szakértője pedig

be is mutatott néhány agrotechnikai lehetőséget, amikkel javítható a talajok vízháztartása és amiket hasznos alkalmazni. Ennek szükségességét azzal indokolta, hogy bár a talaj – adottságaitól függően – alkalmas lenne a lehulló csapadék kétharmadának megőrzésére, de a művelés hatására felgyorsult a degradációs folyamata, így ez a képessége egyre gyengébb.

Ilyen megoldás lehet a talajlazítás, a szervesanyag-tartalom javítása, ami egyúttal a szerkezetesség fenntartásához is hozzájárul. De utóbbira hatással van a művelés intenzitásának csökkentése is. További vízháztartás-javító lehetőség a talajtakarás, a szintvonalas művelés, a megfelelő növények, az egyenetlen magágy, a dupla magszámú sáv vagy éppen a füves, fás védősávok, esetleg a vízgyűjtők és a drének is.

Ezt a gondolatmenetet követve Jakab Gergely, a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati és Földtudományi Központjának tudományos főmunkatársa a talajerózió elleni védekezési lehetőségeket tárta fel. Ezek között említette – többek között – ő is a szintvonalas művelést, a lehető leghosszabb talajfedést, a gyepes vápa kialakítását, a monokultúra helyett a vetésváltást, a kímélő művelést, műszaki „eszközként" pedig a sáncolást, a teraszolást és a meliorációs utakat is. Mint mondta, bárki bármelyik lehetőség mellett is dönt, a lényeg, hogy nagy összefüggő táblákon kell azokat alkalmazni.

Persze a gazdálkodók mellett az államnak is vannak feladatai a vízvisszatartásban és a vízkárok elleni védekezésben egyaránt. Kolossváry Gábor, az Országos Vízügyi Főigazgatóság belvízvédelmi és öntözési főosztályának vezetője ezek közé sorolta a tározók rekonstrukcióját és fejlesztését, a duzzasztóművek rekonstrukcióját, az emelt szintű vízterek létrehozását, a vízelosztó hálózatok fejlesztését és rekonstrukcióját, a kettős működésű csatornák, szivattyútelepek rekonstrukcióját, az aszálymonitoring-hálózat fejlesztését és az aszálykár-elhárítási rendszer bevezetését is. A szakember fontosnak nevezte a kormányhatározatban is rögzített öntözésfejlesztést, amelyben az OVF-nek és a NAK-nak is kiemelt szerep jut, valamint a hazai vízgazdálkodás 2030-ig szóló fejlesztését tartalmazó Nemzeti Vízstratégiát (Kvassay-tervet). Úgy vélte, mindez együtt a vízhasználat optimalizálását és termelésbiztonság növelését is segíti.

Az ügyet már csak azért is érdemes kiemelten kezelni, mert az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) szerint hosszú távon a Kárpát-medencében, így akár Bács-Kiskun megyében is plusz 1 Celsius-fokos átlaghőmérséklet-növekedéssel kell számolni, ez pedig az időjárási szélsőségek még gyakoribbá válásával járhat.

RAFFAI FERENC

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

Erdőgazdálkodás szabályozásának változásai III. – Erdőgazdálkodási tevékenységek

Tájékoztató sorozatunk előző részeiben ismertettük, hogy ki jogosult az erdőgazdálkodás gyakorlására, illetve hogyan kerül sor az erdőgazdálkodással szemben támasztott elvárások összehangolására. Most az erdőgazdálkodási tevékenységekről adunk egy rövid összefoglalást.

Az erdőgazdálkodási tevékenység az erdei haszonvételek gyakorlásából, valamint azzal összefüggésben az erdő faállományának felújításából, neveléséből, illetve védelméből áll. Minden esetben szigorú figyelemmel kell lenni az erdei életközösség megőrzésére, védelmére.

Az erdőgazdálkodás alatt elsődlegesen az erdő faállományával való gazdálkodást értjük. Emellett azonban számos más erdei haszonvételre is lehetőség van:

– erdei szaporítóanyag,
– elhalt faanyag,
– erdei díszítőanyagok,
– gomba, vadgyümölcs, gyógynövény gyűjtése,
– méhészeti tevékenység, erdei legeltetés,
– turisztikai szolgáltatások,
– vadászati jog hasznosítása.

Ezek – a vadászati jog hasznosítása kivételével – ugyancsak az erdőgazdálkodás részét képezik.

Az erdő faállományával való gazdálkodás tekintetében fontos szót ejteni az erdőgazdálkodás üzemmódjairól.

Évszázados hagyományokkal bír a vágásos üzemmód, amelynek keretében az erdő faállománya ciklikusan ismétlődve kitermelésre, majd felújításra és nevelésre kerül. Nagyobb birtokon az erdőgazdálkodási üzem tudatos megtervezésével elérhető, hogy az erdőgazdálkodás bevételei és költségei a fakitermelések ciklikussága ellenére folyamatosak és egyenletesek legyenek, ami biztossá teszi a gazdálkodást. A módszernek két nagy hátránya lehet:

Az erdő kitermelése nagy változásokat eredményez az erdő környezeti viszonyaiban, és ezzel összefüggésben nagy traumával jár az erdei életközösség egészére nézve, továbbá az erdőfelújítás tekintetében anyagi értelemben véve is nagy terhet és kockázatokat jelent az erdőgazdálkodó részére.

Emellett a jellemzően kis kiterjedésű magánbirtokokon ezzel az üzemmóddal lehetetlen biztosítani a bevételek és költségek egyenletességét. „Aratásra” csak ritkán kerül sor, a költségekkel viszont gyakrabban szembesül a gazdálkodó. Ha a bevétel jelentős részét aratáskor nem teszi félre, akkor könnyen előfordul, hogy az erdőfelújításra nem marad pénze, aminek az eredménye rontott erdő és bírságok sora.

Manapság egyre inkább terjedő üzemmód az örökerdő üzemmód, amikor az erdő faállománya soha nem kerül teljesen kitermelésre. A fakitermelésre kis adagokban, folyamatosan kerül sor, amivel párhuzamosan a faállomány is folyamatosan megújul. Ennek alkalmazása nagyobb szakmai odafigyelést igényel, de ha jól csinálják, akkor az erdőbe soha nem kell „ásóval, kapával bemenni”, illetve a kisebb kiterjedésű erdőkből is folyamatosan termelődik egy szerény bevétel vagy faanyag.

A harmadik üzemmód az úgynevezett átmeneti üzemmód, amelyben az erdő véghasználatára ugyan sor kerül, de kisebb területeken és – a természetes újulat megtelepedésével összhangban – hosszabb időszakra elnyújtva. A módszer jól ötvözi a másik két üzemmód előnyeit, és mivel jobban épít a kiforrott szakmai hagyományokra, egyelőre várhatóan kevesebb bizonytalansággal alkalmazható.

A fentiekből is látható, hogy az erdőgazdálkodás nem egyszerű tevékenység. Erre tekintettel írja elő a törvény, hogy bár az erdőgazdálkodónak nem kell feltétlenül szakembernek lennie, azonban ilyenkor kötelező szakembert alkalmaznia, aki tanácsot ad és szakirányítja az erdőgazdálkodást.

Sorozatunk lezárásaképpen eredményes gazdálkodást kívánunk a félmillió főnyi erdőtulajdonosi körnek, a közel negyvenezer erdőgazdálkodónak, valamint az őket támogató mintegy négyezer fős erdészeti szakszemélyzetnek!

■ NAK/SZALAI KÁROLY

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

Meg kell védeni az ágazatot a szélsőséges állatvédő szervezetekkel szemben

Az Európai Bizottság 2018. szeptember 11-én vette nyilvántartásba a „vessünk véget a ketrecek korszakának (end of the cage age)” európai polgári kezdeményezést. Célja a „ketreces” állattartás felszámolása, amely többek között megtiltaná a ketrecek használatát: étkezési tojótyúk, nyúl, jérce, brojler tenyészállat, tojó tenyészállat, fürj, kacsa és liba tartása esetében, de tiltaná a kocáknak kialakított kocaállások használatát is.

Egyéves időszak áll rendelkezésre legalább hét különböző tagállamból a támogató aláírások összegyűjtésére. A Bizottság pedig eldöntheti, hogy helyt ad-e vagy elutasítja azt, de döntését mindkét esetben indokolnia kell. Nyilvánvaló, hogy a kampány weboldalán (https://ciwf-int.endthecageage.eu/hu-HU/live) lévő képek manipulatívak és alkalmasak arra, hogy rossz képet alakítsanak ki általánosságban az állattartókról.

Miután minden tagországot és több ágazatot is érint a kezdeményezés, a kamara közös fellépést sürget a hazai szakmaközi és szakmai szervezetekkel, a Copa-Cogeca, illetve a V4-ek kamaráival összefogva. Ezzel határt szabva a termelőket érintő károkozásnak és elindítva egy másik európai polgári kezdeményezést a jövedelmező és biztonságos állattartás, valamint a kiszámítható állattartói jövő érdekében. A hazai állattartás és állattartók imázsának megőrzése és javítása érdekében ki kell alakítani egy olyan állatjóléttel kapcsolatos stratégiát és intézkedéscsomagot is, amely alapján az ilyen és hasonló félrevezető kezdeményezések kezelhetők.

■ NAK/DÚL UDÓ

Január utolsó napja a webGN benyújtásának jogvesztő határideje

A kifizetések mielőbbi megkezdése érdekében a 2018-as naptári évre vonatkozóan az alábbi támogatásokban részt vevőknek kell elektronikusan a gazdálkodási napló egyes adatairól webGN-t benyújtaniuk 2019. január 1. és január 31. között a Nébih részére:

– VP agrár-környezetgazdálkodási kifizetés,
– VP ökológiai gazdálkodás támogatása,
– VP NATURA 2000 gyepterületek támogatása,
– VP Kompenzációs kifizetések a Természeti Hátránnyal Érintett Területeken (THÉT),
– Vízvédelmi célú nem termelő beruházások (NTB): vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése,
– VP élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások (NTB),
– ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási támogatások környezetvédelmi célú gyeptelepítés célprogram (10 éves kötelezettség miatt).

Bármelyik támogatás igénybevétele esetén egyetlen nyomtatványt kell kitölteni, majd az ügyfélkapun keresztül beküldeni. Ehhez telepíteni szükséges a legfrissebb Java és ÁNYK általános nyomtatványkitöltő keretprogramot, valamint az aktuális webGN-t, amelyek a NÉBIH honlapjáról (http://anyk.nebih.gov.hu/) letölthetők.

A beküldés akkor sikeres, ha három üzenet érkezik az ügyfélkapus tárhelyre. Az első kettő üzenet az ügyfélkaputól, a harmadikat a Nébihtől. Ha a Nébih által küldött visszaigazolást nem kapja meg 24 órán belül, jelezze ezt az akg@nebih.gov.hu e-mail címre.

Már teljesítheti Nitrát jelentését!

A 2018-as naptári évre vonatkozóan 2019. január 1-jétől már teljesíthető a Nitrát adatszolgáltatás. A nyomtatvány elektronikus kitöltésének megkezdéséhez telepíteni szükséges a legfrissebb Java és ÁNYK általános nyomtatványkitöltő keretprogramot, majd a legújabb Nitrát adatlapot. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatszolgáltatási időszak 2019. január 1-jétől 2019. március 31-ig tart.

A webGN benyújtásának elmulasztása az előző évi támogatási összeg 15 százalékának elvesztését eredményezi. VP-AKG/VP-ÖKO szántó és ültetvény tematikus előírászcsoportok/földhasználati kategóriák esetében a tápanyag-gazdálkodási terv beküldése is elvárt, így ott a webGN beküldésének hiánya további 15 százalékos levonást eredményez.

■ NAK/SZTAHURA ERZSÉBET

Fontos nem felélni, hanem fejlesztésre költeni a támogatásokat

A 2019-es agrártámogatások nagysága hasonló lesz a korábbi évekhez. A forrásokat pedig érdemes visszaforgatni a vállalkozásokba.

A jelenlegi és a jövőbeli agrártámogatásokról több előadó is tájékoztatott a 2018. november végén Siófokon megtartott Agrárszektor konferencián. Kis Miklós Zsolt, az Agrárminisztérium (AM) vidékfejlesztésért felelős államtitkára a Vidékfejlesztési Program kapcsán megjegyezte, hogy a forrás több mint fele beruházásokra lett elkülönítve, és cél (volt) a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése, differenciált segítése.

A VP – a konferencia időpontjában érvényes – állásáról elmondta, hogy 74 pályázat jelent meg 1571 milliárd forintos keretösszeggel, ebből lezárt 50 pályázat 1243 milliárd forintos kerettel és 21 nyitott pályázat van 266 milliárdos kerettel. (Hozzátette, az eredeti 1300 milliárdos keret azért emelkedhetett 1571 milliárdra, mert kötelezettségvállalásként lehetőség nyílt a keret 10 százalékos túllépésére.) A kötelezettségvállalás nagysága 1289 milliárd forint, és eddig 337,9 milliárd forintot fizettek ki. Az államtitkár megjegyezte, a meg nem valósult beruházásokból lehetnek még „visszaeső" pénzek.

Juhász Anikó, az AM agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára előadásában megemlítette, hogy a 2019-es naptári éves agrártámogatások is hasonlóak lesznek a korábbi évekhez. A nemzeti támogatásokra 2017-ben ténylegesen 95,321 milliárdot fizettek ki, a 2018-as tervezett összeg 96,073 milliárd volt, a 2019-es tervezet pedig 96,407 milliárd. Az EU által közvetlenül térített támogatás 2017-ben ténylegesen 395,480 milliárd volt, a 2018-as terv 395,449 milliárd, a 2019-es tervezet pedig 395,418 milliárd forint.

A közvetlen támogatások várható kifizetései – 2019. január 1. és július 31. között – a 2018-as egységes kérelmek alapján a következőképpen alakulnak: az alaptámogatás (SAPS) 231,130 milliárd, a zöldítési támogatás 130,690 milliárd, a fiatal gazdák támogatása 3,784 milliárd, az állatalapú termeléshez kötött támogatás 40,544 milliárd, a területalapú termeléshez kötött támogatás 21,801 milliárd forint lesz.

Akkor még jövő időben hangzott el, hogy 2018 végéig – a 2018-as egységes kérelmek alapján – várhatóak még kifizetések: közvetlen támogatásokra (SAPS, kistermelői, zöldítési, termeléshez kötött) 91,3 milliárdot, a nemzeti támogatásokra (átmeneti nemzeti támogatás, állatjóléti támogatás, állatbetegségek megelőzése, állati hulla elszállításának költségei, hitelek kamattámogatása, állattenyésztési feladatok) 10,3 milliárdot, a VP keretében (állat- és területalapú támogatás) pedig 13 milliárd forintot utaltak összesen az érintetteknek.

A rendelkezésre álló fejlesztési és beruházási források kapcsán megjegyezte, hogy „jó lenne nem felélni ezt, hanem inkább visszaforgatni a vállalkozásokba". Már csak azért is, mert megállapítása szerint az új KAP előírásainak sokkal nehezebben lehet majd megfelelni.

■ RF

Marad a fordított áfafizetés a gabonaféléknél

Január elsejétől 2022. június 30-ig meghosszabbodik a fordított forgalmi adózás alkalmazása az üvegházhatású gázok, valamint az acélipari termékek mellett a gabonafélékre és az olajos magvakra is.

Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az Európai Unió (EU) 2018. december 31-ig tette lehetővé a tagállamoknak, hogy a gabonafélékre és az olajos magvakra fordított adózást alkalmazzanak. A fordított adózás azt jelenti, hogy az adót a termék vásárlója fizeti meg az állam részére, a számlát az általános forgalmi adó felszámítása nélkül állítják ki, az adót majd a vevőnek kell befizetnie.

A fordított adózást eddig az Európai Bizottság egyedileg engedélyezte és kellett hozzá a többi tagállam támogatása is, azonban idén októberben az EU olyan szabályozást fogadott el, amely tagállami hatáskörbe utalja ennek a döntésnek a lehetőségét. Ez tette lehetővé, hogy Magyarország a továbbiakban is alkalmazza a gabonánál a fordított áfafizetést.

Az agrártárca szerint az áfafizetés megfordítása azért hatékony eszköz, mert nem csökkenti a költségvetés bevételeit, ugyanakkor hatásosan növeli az ágazat átláthatóságát. A gabona-, olaj- és fehérjenövény szektorokban 2012-ben bevezetett fordított forgalmi adó rendszere jelentősen javította a piaci viszonyokat. A korábban az ebből fakadó mintegy 30 százalékos feketegazdaság lényegében megszűnt. A gabonaszektor is támogatta az adózásfajta meghosszabbítását.

■ AM

Fásítással jövedelmezőbb lehet a mezőgazdálkodás

Az agrárerdészeti rendszerek, fásítások számos előnyük ellenére még kevésbé elterjedtek hazánkban. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) a helyzet megváltoztatása érdekében kiadványt jelentetett meg és országos előadás-sorozatot indított a témában.

Magyarország erdősültsége jelenleg 21 százalék körül mozog, amelyet indokolt lenne néhány évtizeden belül 27 százalékra emelni. Ez a cél nem csak erdőtelepítéssel érhető el, a jövőben fontos szerepet kaphatnak az agrárerdészeti fásítások is – hangsúlyozta Győrffy Balázs, a NAK elnöke a köztestület által 2019. január 9-én, Sárváron rendezett gazdatájékoztató fórumon. Hozzátette: különösen a kedvezőtlen adottságú mezőgazdasági területek eredményesebb hasznosítására több szempontból is jó lehetőséget ad az agrárerdészeti fásítás. Hiszen ezzel az ország fával, faállománnyal való borítottsága úgy növelhető, hogy közben a mezőgazdasági termelés is fenntartható, és támogatás is igénybe vehető. Hozzátette: az agrárerdészeti rendszerek, fásítások jelenleg kevésbé ismertek és elterjedtek hazánkban. Ezért a kamara kiadványt jelentetett meg, amely többek között ismerteti az agrárerdészeti rendszerek sajátosságait, előnyeit, valamint az átálláshoz igényelhető beruházási típusú vidékfejlesztési támogatások formáit. A kiadvány a NAK portálján is elérhető.

■ NAK

Több pénz juthat állatjóléti támogatásra

Új állatjóléti támogatási programról tárgyal az Európai Bizottsággal az Agrárminisztérium – számolt be a Világgazdaság. Ennek keretében a baromfiágazat számára a tavalyinál több forrást különített el 2019-re a tárca.

Az eddigihez hasonló szakmai tartalommal, de megemelt támogatási kerettel kívánja meghirdetni az Agrárminisztérium (AM) a 2018 végén kifutott támogatási program helyébe tervezett, 2025-ig tartó állatjóléti támogatást – közölte a tárca. A Világgazdaság beszámolója szerint az ügyben már tavaly áprilisban megkezdték a tárgyalásokat az Európai Bizottsággal. A tavaly év végén véget ért program 2007 óta nemzeti forrásból működött.

A 2019–2025 közötti időszakra szóló új támogatási program jóváhagyási eljárásában az Európai Bizottság és Magyarország közötti szakmai egyeztetések még folyamatban vannak, így az új program nem január 1-jén indul, hanem a hivatalos jóváhagyást követően. A tárca hangsúlyozta, hogy kellő időt hagynak a támogatási kérelmek beadására. Az idei költségvetésben a baromfi-állatjóléti támogatások folyósítására több mint 12 milliárd forintos forrás áll rendelkezésre, amely meghaladja a korábbi évek keretét – közölte az AM.

A baromfitartás a magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb ágazata. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet vágási statisztikai adatai szerint Magyarországon a tavalyi év első tíz hónapjában – élősúlyban mérve – 571 ezer tonna baromfit vágtak le, ami 12,7 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában vágóhidakra került mennyiség. A vágócsirke termelői ára kilogrammonként 257 forint volt tavaly novemberben, ami 4,2 százalékos emelkedés az egy évvel korábbihoz képest. Egy kilóra vetítve a friss egész csirke feldolgozói értékesítési ára 7 százalékkal, 490 forintra, a csirkecombé 6,1 százalékkal, 457 forintra, a csirkemellé 12,5 százalékkal, 1142 forintra emelkedett egy év alatt.

A Baromfi Termék Tanács (BTT) államilag támogatott marketing-akciót tart szükségesnek a hazai baromfifogyasztás ösztönzésére – tette közzé elnöksége véleményét a szervezet. Az elnökség határozata szerint az ügyben az Agrárminisztériumhoz és az Agrármarketing Centrumhoz fordulnak. A BTT már az idei év elején elkezdené a kampányt, amelyet a Magyar Baromfi Védjegyhez kapcsolódó ágazati forrásokból és állami támogatásból lehetne finanszírozni. Az akció hozzájárulhatna ahhoz, hogy növekedjen a baromfitermékek iránti hazai kereslet.

VG/NAK

Nagyobb részesedést kér régiónk a kutatás-fejlesztési forrásokból

Az Európai Biomassza Alapú Gazdasági Stratégiáról folytattak vitát az agrárminiszterek a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2018. december 17-ei ülésén, Brüsszelben. Itt elhangzott, hogy Magyarország nagyobb részesedést kér a kelet-közép-európai gazdálkodóknak az uniós kutatási-fejlesztési forrásokból.

A tanácsülésen Phil Hogan agrárbiztos is támogatásáról biztosította a két éve magyar javaslatra elindított BIOEAST kezdeményezést, amelynek elsődleges célja a Kelet-Közép-Európában meglévő biomassza-potenciál kihasználása. – A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének kulcsa a minél magasabb hozzáadott értékű feldolgozás, ehhez nyújthat segítséget a brüsszeli kutatási és innovációs alapok minél jobb kiaknázása – hangsúlyozta Nagy István agrárminiszter.

Nagy István kiemelte, hogy Magyarország a kiterjedt mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati tevékenységének köszönhetően biomasszában kiemelten gazdag terület, ugyanakkor ennek a biomassza-kapacitásnak jelentős része még mindig kiaknázatlan. Ehhez elengedhetetlen az uniós kutatási és fejlesztési források igénybevétele, amelyekből jelenleg elsősorban a korábban csatlakozott, nyugati tagállamok részesednek. A kelet-közép-európai tagállamok részesedése ezekből a forrásokból mindössze 10 százalék körüli. – Ezen az egyenlőtlen helyzeten mindenképpen változtatni kell a jövőben – emelte ki a tárcavezető.

A magyar miniszter kiemelte, hogy a biomassza-alapú gazdaságot érintő stratégiai kutatási és innovációs területek fejlesztésében nagy lehetőségek vannak, ideértve a mezőgazdasági tudás- és innovációs rendszereket, az édesvízi akvakultúrát, az erdőgazdálkodást, valamint fenntartható termelést és biomassza-feldolgozást. Ezen tematikus területek előtérbe helyezése jelentheti a megoldást arra, hogy a jövőben nagyobb részesedés jusson Kelet-Közép-Európának az Európai Unió Horizont 2020 és Horizont Európa kutatási keretprogramjainak agrárkutatásra és -fejlesztésre fordítható forrásaiból.

Nagy István szerint kiemelt feladat a hazai biomassza-alapú gazdaság fejlesztése annak érdekében, hogy az agrárgazdasági szereplők számára is elérhetőek legyenek az uniós és hazai iparfejlesztési stratégiai intézkedések. Ebben segíthet a magyar javaslatra, V4 körben elindult, és az Európai Bizottság által is pozitívan fogadott BIOEAST elnevezésű kezdeményezés.

Idén már április 15-én elindul a jégkármérséklő rendszer

Bár a zivatarok általában a májustól szeptemberig tartó időszakban keletkeznek, azonban az elmúlt évek tapasztalatai alapján egyre inkább kitolódik ez a periódus. Erre válaszul a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara már április közepén elindítja az üzemeltetésében lévő jégkármérséklő rendszert.

Megváltozni látszik egy korábban megkérdőjelezhetetlen tendencia: a zivatarok általában a májustól szeptemberig tartó időszakban keletkeznek, azonban az elmúlt évek tapasztalatai alapján egyre inkább kitolódik ez a periódus, hiszen már áprilisban is viszonylag többször alakult ki villámlással, esetleg jégesővel kísért intenzív csapadéktevékenység.

A zivatarok fejlődéséhez erőteljes feláramlás szükséges, ami a földfelszín felmelegedéséből adódik. Ez a jelenség leginkább a nyári hónapokban jellemző, amikor az erőteljes besugárzás hatására a földfelszín felmelegedésével együtt a felette lévő légréteg is melegszik, és ezzel együtt felfelé indul meg. A kedvező feltételek mellett megkezdődik a zivatartevékenység, és az erőteljes feláramlás miatt a vízcseppek túlhűlt vízcseppekké alakulnak, majd –20 °C körül jégszemek keletkeznek belőlük.

Az ilyen, intenzív csapadéktevékenységeket is elkülöníthetjük a lokálisan kialakuló és frontrendszerekkel érkezett zivatarokra. Ezek közül is ez évben a helyi kialakulású zivatarok azok, amelyek rendkívül nagy számmal és gyakrabban fordultak elő áprilistól kezdődően.

Az utóbbi években, 2015-ig visszamenőleg, már az áprilisi időszakban is több esetben alakultak ki zivatarok, amelyek sokszor jégesővel, villámtevékenységgel társultak. A 2015., 2016. és 2017. évben is több olyan zivataros nap volt már a tavaszi periódusban, amelyek sokszor a frontrendszerekkel érkezett, illetve a lokális kialakulású zivataroknak köszönhetően hirtelen nagymennyiségű csapadékot eredményezett, néhány esetben jégeső kíséretében. 2018. év rendkívülinek tekinthető, a zivataros napok, valamint a villámok számának tekintetében is. A csapadék legnagyobb része ebben az időszakban elsősorban záporokhoz, zivatarokhoz volt köthető.

Az idei és a korábbi évek tapasztalataiból kiindulva, a jégkármérséklő rendszer indítását ennek megfelelően április 15-re hozzuk előre. A korábbi beüzemelésre a gazdák termőföldjeinek, illetve az egyéb vagyontárgyak megóvása érdekében van szükség.

NAK

Közel ezer kilométer külterületi közút újulhat meg vidékfejlesztési forrásból

A Vidékfejlesztési Program keretében elnyert támogatásoknak köszönhetően várhatóan mintegy ezer kilométer külterületi közút újulhat meg, ami jelentősen hozzájárul a vidéki térségben élők akadálymentes közlekedéséhez – hangsúlyozta Kis Miklós, az Agrárminisztérium vidékfejlesztésért felelős államtitkára a Kondoros külterületét érintő útfejlesztés zárórendezvényén.

Mint kiemelte, jelentős eredmény, hogy a Vidékfejlesztési Program keretének több mint 100 százalékára megszülettek a támogatói döntések, amelyből a 2020-ig tartó uniós támogatási időszakban jelentős forrás jut mind a helyi infrastruktúrák, mind pedig a lakosság számára elérhető szolgáltatások fejlesztésére.

A külterületi helyi közutak megújítására, illetve az önkormányzati utak karbantartásához szükséges gépek beszerzésére az Irányító Hatóság ez idáig közel 46 milliárd forint összegű támogatást ítélt meg csaknem ezer pályázó számára. Kondoros önkormányzata ebből a forrásból több mint 100 millió forint összegű támogatást nyert el a Hosszú sori, valamint a Szárító délről lakosok közlekedését, mindennapi életét megkönnyítő útfelújításra, ami a mezőgazdasági területek, vállalkozások gond nélküli megközelíthetőségét is biztosítja.

Az államtitkár emlékeztetett, hogy Kondoroson már a megítélt vidékfejlesztési támogatás közel teljes egészében kifizetésre került, amelyhez az önkormányzatok számára bankgarancia nélkül elérhető előlegigénylési lehetőség is hozzájárult.

AM/NAK

Évi 420 millió forint jut a Kárpát-medencei falugazdász programra

Elindult a Kárpát-medencét lefedő falugazdász program, a hálózat működtetésére évi 420 millió forint magyar kormányzati támogatás áll rendelkezésre – hangzott el a VII. Kárpát-medencei összefogás fórumon.

Farkas Sándor parlamenti államtitkár, agrárminiszter-helyettes a tanácskozást köszöntő beszédében elmondta, hogy az összegből több mint száz külhoni szakember láthatja el fontos információkkal és a gazdálkodáshoz szükséges tanácsokkal a határon túl élő magyar termelőket. „A falugazdászok munkájának eredményeként a külhoni mezőgazdászok bekapcsolódhatnak az anyaországi kül- és belkereskedelembe is, a támogatások által pedig megerősödhetnek a határon túli magyar gazdaságok" – tette hozzá. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy az agrártárca 2012-ben kezdte el

kiépíteni külhoni agrárkapcsolatait, amelynek köszönhetően a minisztérium mostanra egy jól működő, az agrárium teljes területét átfogó kapcsolati hálóval rendelkezik. Farkas Sándor szerint az egész Kárpát-medencében folyamatosan jelen lévő kérdés a generációváltás problémája. Ezért prioritás a szakképzés támogatása. A tárca 2014-ben indított és azóta minden évben megvalósított ösztöndíjprogramja az agrárszakon tanuló, kiemelkedő teljesítményt nyújtó külhoni egyetemista fiatalokat támogatja. Emellett fontos a felnőtt szakképzés támogatása, valamint a határon túli helyi termelők segítése is.

Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) elnöke azt említette, hogy a külhoni magyarsággal az országot összeköti és segíti a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma (KEF), valamint a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem jótékonysági program. Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elnöke a fórumon elmondta, nagy lépést tett a határon túli magyar gazdák érdekében a magyar szaktárca azzal, hogy elindította a Kárpát-medencei falugazdász programot. „Meggyőződésem, hogy a kamaránál koncentrálódott tapasztalat, tudás, információbázis megosztásával hatékonyan tudjuk majd segíteni a határon túli gazdatársadalmat, így mi is hozzájárulunk a kormány külhoni gazdaságfejlesztési programjainak megvalósításához" – jegyezte meg. ■ NAK

Három Tenger Régió agrárszervezeteinek IV. találkozója

Az Európai Unió közös agrárpolitikájának (KAP) a jövője volt a december 11–12-én Bukarestben megtartott Három Tenger Régió agrárszervezetei IV. találkozójának fő témája. Az eseményen Bulgária, Csehország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Románia és Szlovákia agrárkamaráinak és szakmai szervezeteinek képviselői vettek részt. Az ülésen megjelent és felszólalt Románia mezőgazdasági minisztere, Petre Daea is, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát dr. Szabó Balázs igazgatóhelyettes és dr. Laczkó András főtanácsos képviselte a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara külkapcsolati igazgatóságáról.

Laurenţiu Baciu, a vendéglátó ország kamarájának elnöke kihangsúlyozta, hogy a nyugat- és kelet-európai államok közötti támogatások kiegyenlítése fontos

kérdés; figyelembe véve azt a tényt, hogy mindannyian ugyanazon a piacon veszünk részt, így minden európai mezőgazdasági termelőnek egyenlőnek kell lennie, ugyanazokat a feltételeket kell teljesítenie, ugyanazokat a korlátozásokat alkalmaznia. Az ülésen részt vevő kamarák és szakmai szervezetek így egyetértettek abban, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló KAP költségvetést legalább a jelenlegi költségvetés szintjén meg kell tartani, a vidékfejlesztési alapokat is beleértve; és harmonizálni kell az állami támogatás mértékét uniószerte a tagállamok közötti tisztességes feltételek biztosítása érdekében. Egy tisztességesebb KAP a közvetlen kifizetések teljes konvergenciáját is kell jelentse, amely a gazdálkodók közötti egyenlőség egyik legfontosabb eszköze; ezt azoknak a tagállamoknak kell finanszírozniuk, amelyek 2027-re az uniós átlag feletti közvetlen kifizetéssel rendelkeznek. Kötelezővé kell tenni a második pillér társfinanszírozása esetén az egyenlő százalékos arány meghatározását is ahhoz, hogy gazdálkodóink számára ténylegesen azonosak lehessenek a versenyfeltételek.

Az új KAP-nak ambiciózusabbnak kell lennie a precíziós gazdálkodási eszközök, mint például a műholdas adatok, a fejlett berendezések, az érzékelő hálózatok és egyéb eszközök előmozdításában, és elő kell segíteni egy olyan kockázatértékelési/kezelési rendszer létrehozását, amely egyensúlyba hozza a környezet megőrzését a gazdaság igényeivel a jobb termelékenység érdekében.

AGROFÉM 71' Kft.
Magtisztító gépek
Agrofém 71' Kft.
3600 Ózd, Törzsgyár 11165 Hrsz.
Tel/Fax: +36-48/475-879
Mobil: +36-30/299-2135
E-mail: agrofem71@gmail.com
www.magtisztitogep.hu
Magtisztító gépek és alkatrészek gyártása, telepítése, tisztító telepek teljes körű kivitelezése. Új és felújított gépek 60t/h teljesítményig.
Tevékenységeinket az ország egész területén, a megrendelők egyedi igényeit is figyelembe véve és ahhoz alkalmazkodva végezzük:
- Új és használt magtisztító gépek értékesítése, telepítése
- Magtisztító gépek alkatrészeinek a gyártása, kereskedelme
- Magtisztító gépek helyszíni felújítása, javítása, karbantartása
- Terménytovábbító csigák gyártása, telepítése
- Serleges felhordók, láncos szállítók telepítése, javítása, felújítása
- Porelszívó rendszerek, ciklonok gyártása, telepítése, légtechnikai rendszerek kiépítése
- Tisztító telepek teljes körű kivitelezési munkáinak elvégzése
- Surrantó csövezés
- Perforált lemezek/rosták gyártása, kereskedelme
Saját fejlesztésű magtisztító gépeink:
Agros 60 (60 t/h teljesítmény), Agros 10 (10 t/h teljesítmény), Agros 5 (5 t/h teljesítmény)
A gépek univerzális tisztítók. Elő- és utótisztításhoz, valamint vetőmagtisztításhoz is egyaránt alkalmasak.
Várjuk megtisztelő érdeklődésüket az AGROmashEXPO „C" pavilon 4/C standján.
246929

Benedeczki Diesel Center Kecel
Diesel haszongépjárművek, TGK, buszok, vasúti járművek, mezőgazdasági- és építőipari munkagépek részecskeszűrőinek /DPF/ tisztítása a járműgyártók által világszerte elismert technológiával.
Eltömődött MAN DPF szűrő bemeneti oldala
MAN DPF szűrő bemeneti oldala a tisztítást követően
www.boschdiesel.hu
Benedeczki Diesel Center
H-6237 Kecel, Thököly u. 23.
+36 78/422 423 +36 30/9439 845
info@benedeczki.hu
JAV030

Terményszárítás
Ólfűtés
Fagymentesítés
Hivatásunk a PB-gáz
PRÍMA ENERGIA
PRÍMA ENERGIA 06-80-45-50-50 | www.primaenergia.hu
246931

Házhoz visszük az agrárium híreit!

NAKlap

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lapja
átlagosan 340 000 postaládában hónapról–hónapra

A NAKlap egyedi tartalommal bíró, átlagosan 340 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikált időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

Az újság pdf formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:
http://nak.hu/sajto/naklap

Cikkeink és egyéb érdekességek között tallózhatnak oldalunkon:
www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak

20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:
Tremmer Tamás lapmenedzser • +36-20/5347-137 • naklap@plt.hu

MARATON LAPCSOPORT